

Δεσποινίς μια ξεπερασμένη προσφώνηση

Αγαπητές φίλες,

Θα ήθελα να αναφερθώ σε μία μορφή ψυχολογικής βίας, που ασκείται στις γυναίκες και στην ανισότητα, η οποία απορρέει απ' αυτήν.

Ένα είδος ψυχολογικής βίας είναι και η προσφώνηση των ανύπαντρων γυναικών με τη λέξη «δεσποινίς» ασχέτως ηλικίας. Η σημασία της λέξης αυτής είναι αναχρονιστική και δεν ανταποκρίνεται στην σύγχρονη γυναίκα του 20ου αιώνα, που κατόρθωσε να φτάσει ακόμα και στα ανώτατα αξιώματα της πολιτικής και κοινωνικής ζωής (Πρόεδρος Δημοκρατίας, Ακαδημαϊκός, Πρωθυπουργός, Αστροναύτης) κ.λ.π.

Η σημερινή γυναίκα δεν είναι πια «Η Κυρία του Κυρίου», αλλά είναι «Κυρία του εαυτού της» ανεξάρτητη και αδέσμευτη να ρυθμίζει την ζωή της.

Η διαφοροποίηση των γυναικών σε παντρεμένες και ανύπαντρες σε «Κυρίες» και «Δεσποινίδες», πράγμα που δεν συμβαίνει με τους άντρες, ενοχλεί τη γυναίκα, ασκεί ψυχολογική πίεση και την εξαναγκάζει πολύ συχνά να προβαίνει σε μεγάλες παραχωρήσεις για να αποκτήσει τον τίτλο της «Κυρίας», που θα της απονείμει, τρόπον τινά σαν βραβείο η κοινωνία. Επίσης διαιρεί τις γυναίκες σε κατηγο-

ρίες και προάγει την μεταξύ τους αντιπαλότητα και ανισότητα.

Κυρίως όμως δημιουργεί ανισότητα μεταξύ αντρών και γυναικών διότι για τον άντρα ισχύει πάντοτε το «Κύριος», ασχέτως της ηλικίας του, της οικογενειακής του κατάστασης κ.λ.π.

Αντίθετα, η Γυναίκα είναι υποχρεωμένη, στις καθημερινές, κοινωνικές της σχέσεις να δίνει αναφορά στον καθένα για την οικογενειακή, κοινωνική και γενικά την ιδιωτική της ζωή (παντρεμένη, ανύπαντρη, διαζευγμένη) κ.λ.π. Και εδώ θυμάμαι ότι σε μία εκπομπή της τηλεόρασης τον περασμένο καλοκαίρι, στο «Πολύπλευρο», ειπώθηκε ότι μια Ιταλίδα βουλευτής ζήτησε να καταργηθεί δια Νόμου η προσφώνηση του «Δεσποινίς», όπως συμβαίνει στην Γερμανία και στην Αγγλία και είπε χαρακτηριστικά τα εξής: «Είναι ντροπή, ακόμα και ο τρόπος με τον οποίον θα μας προσφωνήσουν, να εξαρτάται από τη σχέση που θα έχουμε με έναν άντρα».

Άλλωστε με το νέο Οικογενειακό Δίκαιο η γυναίκα διατηρεί το δικό της επώνυμο, πράγμα που συνηγορεί στην επικράτηση του όρου «Κυρία», που ανταποκρίνεται πλήρως στην σημερινή πραγματικότητα και που θα διευκολύνει κατά πολύ τις καθημερινές κοινωνικές και ανθρώπινες σχέσεις, αλλά

κυρίως που θα καταργήσει μίαν ακόμα ανισότητα μεταξύ των δύο φύλων.

Πολύ φιλικά,
B. Ιατρίδου

Το θέμα που θίγεται στην επιστολή σας μας έχει απασχολήσει από πολλά χρόνια. Εμείς, βέβαια, έχουμε καταργήσει από πολύ καιρό την ξεπερασμένη προσφώνηση της «δεσποινίδας». Αλλά νομίζω πως είναι κάτι που θα γίνει σε ευρύτερη κλίμακα με την αλλαγή της νομοθεσίας και όχι με νόμο. Φαντάζεστε να τιμωρηθεί κάποιος επειδή προσφώνησε κάποιαν «δεσποινίς»; Στις αγγλόφωνες χώρες έχει από μια 20ετία σχεδόν αντικατασταθεί το Miss με Ms, που είναι κοινό για ανύπαντρες και παντρεμένες γυναίκες. Δεν έγινε βέβαια με νόμο, και ούτε έχει καθιερωθεί από όλους, αλλά μπορώ να πω ότι χρησιμοποιείται σε ευρεία κλίμακα.

Κι εδώ έχουν γίνει προτάσεις να βρεθεί μια άλλη, κοινή προσφώνηση. Μέχρι τότε, νομίζω πως το «κυρία» καλύπτει πολύ καλά και τις δύο κατηγορίες γυναικών. Ας κάνουμε μίαν αρχή λοιπόν εμείς οι ίδιες οι γυναίκες, ας το καταργήσουμε μεταξύ μας, κι ελπίζω γρήγορα να γίνει κοινή συνείδηση...

Σχετικά με τις αμβλώσεις...

Αγαπητές φίλες,

Θέλω να σας γράψω για το πόσο καλό μου κάνατε για τα όσα γράψατε στην έρευνά σας για τις αμβλώσεις. Όταν ώριμες και πετυχημένες γυναίκες μιλούν έτσι για την έκτρωση, παίρνεις κουράγιο και ξεκαθαρίζεις

ένα σωρό πράγματα που είναι μπερδεμένα μέσα σου.

Ήμουν φοιτήτρια της φυσικομαθηματικής όταν είχα αυτή την πικρή εμπειρία. Το ίδιο το γεγονός δεν ήταν ιδιαίτερα απλό κι' όσα λέει η κοπέλλα στο περιοδικό σας είναι πέρα για πέρα αλήθεια. Ο γιατρός ήταν βιαστικός και

πιτσιλισμένος με αίμα, η νοσοκόμα περίμενε φιλοδώρημα σαν ταξιθέτρια (ουρά οι άλλες γυναίκες που περίμεναν για θέση...). Ναι, ν' απομυθοποιούμε τις αμβλώσεις, αλλά δεν πρέπει να ξεχνούμε πως πολλές από μας τρέμου-

Συνεχεια στη σελίδα 43

Συνέχεια από τη σελίδα 42

νε αυτή τη στιγμή, γιατί έχουμε υποστεί χρόνια πλύσης εγκεφάλου. Πρώτ' απ' όλα μας λένε ότι μόνο οι μητέρες υπάρχουν σαν άνθρωποι, κι' όποια αρνιέται τη μητρότητα είναι διεστραμμένη και ανίκανη και είναι γυναίκα. Η δική μου η μητέρα έκανε πέντε εκτρώσεις, και τις έκανε στην επαρχία, πράγμα που είναι δύσκολο και βαρύ. Μου έλεγε πάντα: όχι εσύ, παιδί μου, όχι εσύ —είναι άγριο πράγμα. Είχα τον πατέρα σου που τόπαιρνε αφήφιστα, είχα και τον παπά που δεν με κοινωνούσε...

Σκεφθήτε την πίκρα μου όταν ο μεγάλος μου, ο πρώτος μου έρωτας, όταν τούπα πως περιμένω παιδί, ζάρωσε τα φρύδια του και μου είπε: «Δεν πιστεύω να σκέφτεσε γάμο, ε; Θα το ρίξεις, βέβαια». Μα όχι, δεν σκεφτόμουνα καθόλου γάμο, γιατί ήθελα να τελειώσω τις σπουδές μου πρώτα, αλλά περίμενα μια άλλη στάση από εκείνον, κατανόηση, τρυφερότητα. Μια έκτρω-

ση μπορεί σίγουρα να σημαίνει το τέλος μιας σχέσης...

Αλλά και πολλές φίλες μου είχαν παρόμοια αντιμετώπιση από τους νέους που αγαπούσαν. Ίσως η νέα γενιά σήμερα να είναι πιο προετοιμασμένη ψυχικά. Στη μικρή μου ανηψιά έλεγα προ καιρού πως η κόρη μιας φίλης μου έμεινε έγκυος και πως ο σύντροφός της δεν έδωσε σημασία και χρειάστηκε να τη βοηθήσει η γιαγιά της γιατί φοβότανε να το πει στη μητέρα της. Κι' η ανηψούλα μου είπε: «Σώθηκε αν περίμενε να την βοηθήσει εκείνος! Ίσως, είναι δική μας υπόθεση, δική μας είναι η κοιλιά. Δική του ήτανε;» Ξαφνιάστηκα, βέβαια, την βρήκα κυνική και με μία δόση χυδαιότητας. Αυτό όμως δεν είναι στα αιτήματα του γυναικείου κινήματος; Το σώμα μου μου ανήκει, αγαπώ και φροντίζω τον σύντροφό μου, αλλά αποφασίζω εγώ για το παιδί που θα φέρω στον κόσμο. Αν δεν θέλω, κανείς δεν έχει δικαίωμα να μου το επιβάλει...

Ζωή Π.

Χαιρόμαστε που διαβάζετε το περιοδικό μας και που σας βοηθάει στους προβληματισμούς σας. Σ' αυτή την περίπτωση, όμως, δεν νομίζουμε να σας βοηθήσει και πολύ. Το γυναικείο κίνημα δεν ζητάει κυνισμό, ούτε έλειψη τρυφερότητας. Ίσα, ίσα, απώτερη επιθυμία μας είναι να φθάσει κάποια στιγμή όπου ν' αντιμετωπίζουμε τα προβλήματα συντροφικά. Το σώμα μας και βέβαια μας ανήκει, και δική μας είναι η επιλογή τεκνοποίησης. Αλλά κι' ο σύντροφος έχει ευθύνες όταν δεν φροντίζει κι' εκείνος για σωστή αντιύληψη και πρέπει να μας συμπαραστέκεται όταν εμείς (και όχι εκείνος, όπως εσείς αναφέρετε) αποφασίζουμε ότι δεν είναι η στιγμή κατάλληλη για ένα παιδί. Πρέπει να μας συμπαραστέκεται ηθικά, στοργικά και οικονομικά (κατά το ήμισυ τουλάχιστον)...